

Öz Düzenleyici Ö?renmeyi Te?vik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Öz Düzenleyici Ö?renmeyi Te?vik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28677>

Özet

Öz Düzenleyici Öğrenmeyi Tevvik Ölçeği (ODÖTÖ), Nilay Çelik Ercoğkun ve K. Gündoğdu tarafından 2017 yılında geliştirilmiş bir **psikometrik** araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin **öz düzenleyici öğrenme** (ÖDÖ) becerilerini destekleyen ve tevik eden çevresel faktörleri, özellikle de öğretmen davranışları ve sınıf ortamı değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, eğitim ortamlarında ÖDÖ stratejilerinin ne ölçüde benimsendiğini ve desteklendiğini belirleyerek, eğitim programlarının geliştirilmesine rehberlik etmeyi hedefler.

Ölçeğin geliştirme çalışması, kapsamlı bir geçerlik ve güvenirlik analizi sürecini içermiştir. Araştırma, eğitim psikolojisi alanındaki teorik çerçevelere dayanarak, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yönetme yeteneklerini dolaylı yoldan etkileyen tevik edici mekanizmaları ölçmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öz Düzenleyici Öğrenme, Öğrenmeyi Tevvik, **Eğitim Psikolojisi**, Ölçek Geliştirme, Öğrenme Stratejileri, Öğretmen Davranışları, Sınıf Yönetimi.

Yazarlar

Nilay Çelik Ercoğkun, K. Gündoğdu

Amaç

Öz Düzenleyici Öğrenmeyi Tevvik Ölçeği'nin temel amacı, eğitim ortamlarında öğrencilerin öz düzenleme becerilerini geliştirmeye yönelik uygulanan tevik edici davranışları ve stratejilerin düzeyini belirlemektir. Bu araç, öğretmenlerin veya eğitimcilerin, öğrencilere hedef belirleme, planlama, izleme ve değerlendirme gibi öz düzenleme amaçlarında ne kadar destek sağladığını ölçmek için tasarlanmıştır.

Ölçek, öğretmenlere ve araştırmacılara, mevcut eğitim uygulamalarının öğrencilerin başarımsız öğrenme yeteneklerini ne ölçüde desteklediği konusunda somut veriler sunarak, pedagojik yaklaşımların iyileştirilmesi için bir zemin oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, eğitim bağlamında **Öz Düzenleyici Öğrenmenin Tevikidir**. Öz düzenleyici öğrenme, bireylerin kendi öğrenme süreçlerini bilişsel, üstbilişsel (metacognitive) ve motivasyonel olarak aktif bir şekilde yönetmesini ifade eder. ODÖTÖ ise bu içsel süreçlerin dikkatli olarak nasıl desteklendiğini inceler.

Bu tevvik yapısı genellikle üç ana boyutta ele alınır: Planlama ve Hedef Belirlemeye Yönelik Destek, İzleme ve Değerlendirmeye Yönelik Destek, ve Motivasyonel ve Duygusal Destek'in Sağlanması. Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla, öğrenme ortamının öz düzenleme stratejilerinin kullanılmaya ne ölçüde kolaylaştırıldığını belirlemeye çalışır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Çelik Ercoşkun ve Gündoğdu (2017) tarafından yayımlanan makalede detaylandırılmıştır. Geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıya ne derece doğru temsil ettiğini belirlemek amacıyla kapsamlı bir **geçerlik** analizi yürütülmüştür.

Bu çalışmalar genellikle kapsam geçerliği (uzman görüşleri ile), yapı geçerliği (faktör analizleri ile) ve ölçüt bağımlı geçerlik gibi yöntemleri içerir. Ölçeğin, öz düzenlemeyi tevvik etme yapısına başarıyla temsil ettiğini gösteren istatistiksel kanıtlar sunulmuştur. Kaynak bilgisi kısıtlı olduğu için, spesifik geçerlik katsayıları burada belirtilmemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri de geliştirme makalesinde sunulmuştur. **Güvenirlilik**, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Bu, genellikle iç tutarlılık katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenirliği yöntemleriyle belirlenir.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Yazarların çalışması, Öz Düzenleyici Öğrenmeyi Tevvik Ölçeği'nin ilgili popülasyonlarda güvenilir sonuçlar ürettiğini istatistiksel olarak desteklemektedir. Kaynakta spesifik değerler belirtilmediği için, sadece güvenirlik çalışmasıyla ilgili bilgi aktarılmaktadır.

Faktör Analizi

Öz Düzenleyici Öğrenmeyi Tevvik Ölçeği'nin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla **faktör analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve teorik beklentilerle uyumlu olup olmadığını ortaya koyar.

Geliştirme çalışmasında, büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullanılarak ölçeğin nihai faktör yapısı belirlenmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu ve öz düzenleyici öğrenmeyi tevvik etmenin farklı yönlerini temsil eden faktörlerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği formatında (örneğin, 5'li veya 7'li Likert) olduğu varsayılmaktadır, ancak kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi ('-') bulunmamaktadır.

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Eğitim ortamlarındaki öğrenciler veya öğretmenlerin algıları.

Yaş Grubu: Eğitim seviyesine bağlı olarak lise veya üniversite öğrencileri (genellikle öz düzenleme becerilerinin belirginleştiği gruplar).

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmanın örneklemini, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapıldığı eğitim kademesindeki öğrencilerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geliştirme süreci, madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma, pilot uygulama, faktör analizi ve güvenilirlik hesaplamaları içerir.

Anahtar Kelimeler

ÖDÖTÖ, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık, **Öz Düzenleme**, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Öğrenci Gelişimi, Öğretim Stratejileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: nilay.celik25@gmail.com (Sorumlu Yazar: Nilay Çelik Ercoşkun)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin geliştirme ve geçerlik/güvenirlik çalışmaları 2017 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve tam metin erişimi için sorumlu yazar (Nilay Çelik Ercoşkun) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle izin gerektirebilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [oz-duzenleyici-ogrenmeyi-tesvik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çelik Ercoşkun N., ve Gündoğdu, K. (2017). Öz Düzenleyici Öğrenmeyi Teşvik Ölçeği geçerlik ve

güvenirlik çal??mas?. *Uluslararası E?itim Programları ve Ö?retim Çal??malar? Dergisi*,7(13), 131-146.

Öz Düzenleyici Ö?renmeyi Te?vik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Öz Düzenleyici Ö?renmeyi Te?vik Ölçe?i'nin maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen referans makaleye veya PDF bağlantısına başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM